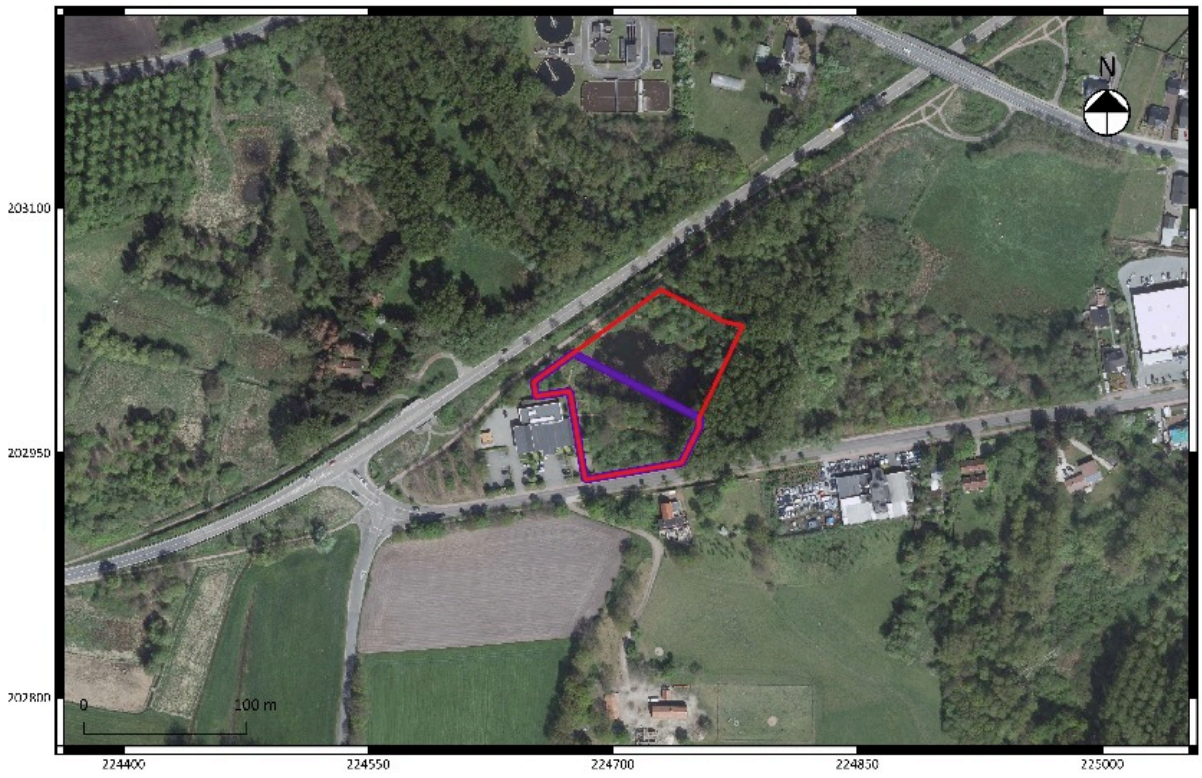
Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Dommel te Peer

Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont
Lawrence Dingens

Tienen 2018
Studiebureau Archeologie bvba

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Dommel te Peer

Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont
Lawrence Dingens

Tienen 2018
Studiebureau Archeologie bvba

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Dommel te Peer

Initiatiefnemer:	Stad Peer
Projectleiding:	Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Laurane Dupont
Auteurs:	Laurane Dupont en Lawrence Dingens
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2018, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek p. 3
1.1 Beschrijvend gedeelte p. 3
1.1.1 Administratieve gegevens p. 3
1.1.2 Archeologische voorkennis p. 5
1.1.3 Onderzoeksopdracht p. 5
Vraagstelling p. 6
Randvoorwaarden p. 6
Beschrijving geplande werken p. 6
Huidige situatie p. 7
Geplande werken p. 8
1.1.4 Werkwijze en motivering bronselectie p. 9
1.2 Assessmentrapport p. 10
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied p. 10
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied p. 16
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied p. 22
1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied p. 24
1.2.5 Synthese p. 25

Hoofdstuk 2 Landschappelijke boringen p. 25
2.1 Administratieve gegevens p. 25
2.1.2 Microreliëf en bodem p. 26
2.1.3 Onderzoeksopdracht p. 27
2.2 Assesmentrapport p. 30
2.2.1 resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek p. 30
2.2.2 Interpretatie van het onderzochte gebied p. 37

Hoofdstuk 3 Programma van maatregelen p. 38
3.1 Administratieve gegevens p. 38
3.2 Gemotiveerd advies p. 39
3.3 Programma van maatregelen p. 40

Bibliografie p. 41

Hoofdstuk 3 Programma van maatregelen

3.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2018G111

Aanleiding: De nota werd opgemaakt voor een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag in een projectgebied dat buiten de vastgestelde archeologische zones ligt en met een oppervlakte van 8.359 m^2, waarvan het effectieve vergunningsgebied een oppervlakte van ca. 4.151 m^2 bedraagt. Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m^2 of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).

Erkend archeoloog: Vanessa Vander Ginst OE/ERK/Archeoloog/2015/00030
Studiebureau Archeologie bvba (OE/ERK/Archeoloog/2015/00002)

Locatie: Peer, Steenweg Wijchmaal (fig. 3.1)
Bounding box: punt 1: x= 224652, y= 202934
punt 2: x= 224780, y= 203050
Peer, Afd. 1, sectie F, perceel 859X

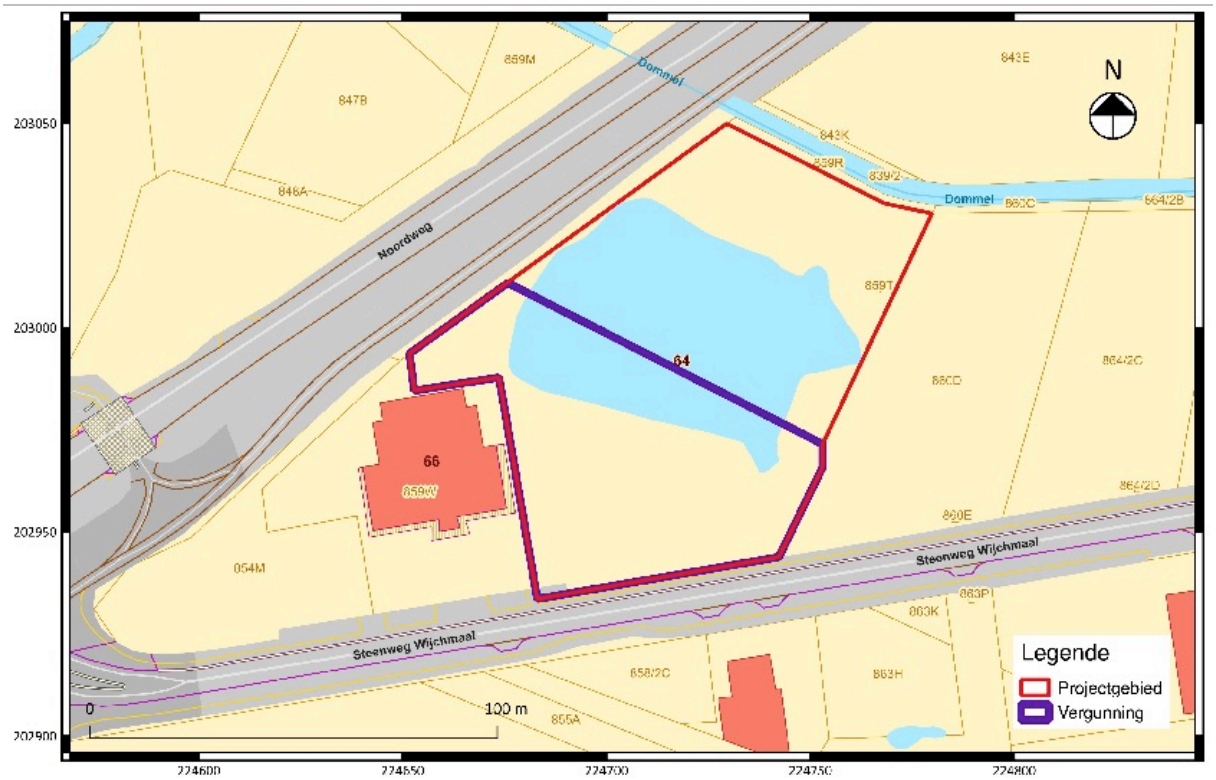

Fig. 3.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

3.2 Gemotiveerd advies

Op basis van het tot nu toe uitgevoerde archeologische vooronderzoek - bestaande uit een bureauonderzoek aangevuld met vijf landschappelijke boringen- kan gewezen worden op de afwezigheid van concrete elementen die verder onderzoek binnen de contouren van het vergunningsgebied noodzakelijk maken. De beoogde ontwikkelingen voorzien een nieuw ontmoetingscentrum (“Dommelhuis”) ten noordoosten van het Esmeralda huis. Er wordt een maximale afgravingsdiepte van 1,15 m onder het maaiveld voorzien. Hierdoor kunnen archeologische waarden theroretisch in het gedrang komen. De uitgevoerde landschappelijke boringen wezen echter uit dat het terrein bij de inrichting van het natuurpark en het nabijgelegen Esmeralda huis met parking tot een zekere mate verstoord werd (fig. 3.2).

Zo werd in het grootste deel van de boorprofielen een antropogene aanvullingslaag vastgesteld van ca. 50 cm. Hieronder werd in het zuidoostelijke deel van het terrein direct gestoten op de C-horizont en in het noordwestelijke deel een tweede verstoord pakket vastgesteld tot op een diepte van 1,40 m onder het maaiveld. Een boring langsheen de waterpartij vertoonde een afgetopte C-horizont bedekt door een puinrijke humushoudende laag, die vermoedelijk het resultaat is van afgravingen voor de aanleg van de vijver. In het noorden van het terrein werd onder de verstoring een veenlaag geattesteerd behorende tot een sequentie van Holocene beekafzettingen. De top van de veenlaag kan mogelijk een oud (pre)historisch loopniveau herbergen. Dit archeologisch potentieel dient echter genuanceerd te worden daar het slechts om één boorprofiel gaat dat niet als representatief

beschouwd kan worden voor de rest van het terrein. Bovendien wordt deze zone door de beoogde ontwikkelingen niet geroerd.

Een kostenbaten-analyse leidt bijgevolg tot een negatief advies met betrekking tot het huidige vergunningsgebied. Het is dan ook niet opportuun om binnen dit project verder onderzoek aan te bevelen.

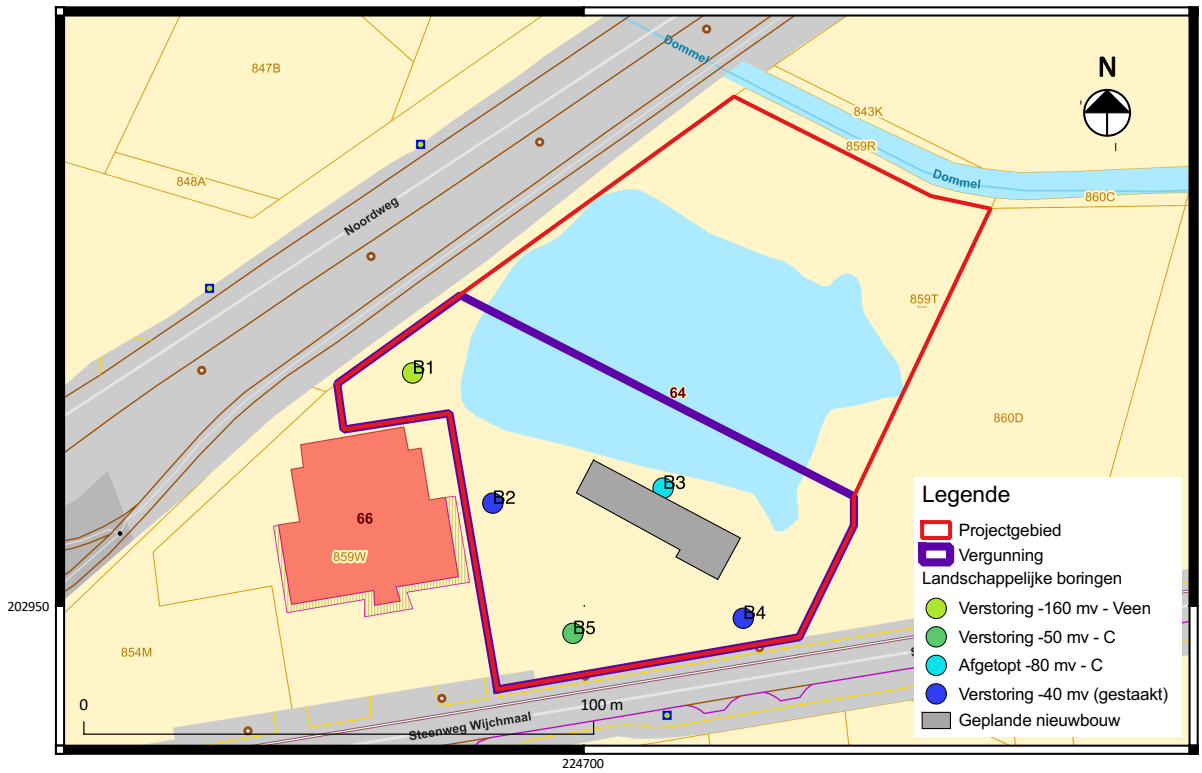

Fig. 3.2: Synthesekaart met aanduiding van de verwachte verstoringen ter hoogte van de geplande nieuwbouw.

3.3 Programma van maatregelen

Aangezien geen verder onderzoek wordt aanbevolen binnen de contouren van het vergunningsgebied, dient geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Bibliografie

BAEYENS L. 1976: *Bodemkaart van België; verklarende tekst bij het kaartblad Peer 47E*, Gent.

GULLENTOPS F., PAULISSEN E. en VANDEBERGHE N. 2006: *Toelichtingen bij de Quartairgeologische kaart: Kaartbal 17: Mol*, Brussel.

Pauwels D. 2005: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Maaseik, Kanton Peer*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 19N3, Brussel - Turnhout.

SMEETS M. en YPERMAN W. 2013: *Het archeologisch vooronderzoek aan de Albertus Morrenstraat te Peer (Archeo-rapport 147)*, Kessel-Lo.

STEEGMANS J. en WESEMAEL E. 2013: Archeologische opgraving aan de Albertus Morrenstraat te Peer – Zone 1 (*ARON Rapport* 179), Sint-Truiden.

STINISSEN J. 1998: *Geschiedenis van Peer in de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd*, Peer.

Vandeputte O. 2011: *Erfgoedbibliotheek van de Belgische gemeenten. Vlaams-Brabant*, Tielt.

VAN LIEFFERINGE N. en COUSIN S. 2016: *Archeologienota: Een verkaveling aan de Deusterstraat te Peer*, Tienen.

Websites (geraadpleegd op 18-07-2018)

https://cai.onroerenderfgoed.be

https://geo.onroerenderfgoed.be

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

www.kbr.be

https://www.google.be/maps

https://inventaris.onroerenderfgoed.be

www.agiv.be